

(1095) “बद स्थैर्ये” (I-भ्वादि:-६१. सक. सेट्. पर.)

बादक:-दिका, बादक:-दिका, बिबदिषक:-षिका, बाबदक:-दिका,
^१बदरम्-बदरी, ^४बदन्-न्ती, इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि भौवादिक-
 खदतिवत् (३३८) बोध्यानि ।

(1096) “बध बन्धने” (I-भ्वादि:-१७३. सक. सेट्. आत्म.)

‘यत्तु बीभत्सते तत् स्याद् वैरूप्येऽर्थे बधेः सनि ॥’ (श्लो. १२०) इति देवः ।

^२बीभत्सक:-त्सिका, ^३बीभत्सक:-त्सिका, ^४बीभत्सिषक:-षिका, ^५बाधक:-धिका;
 बीभत्सिता-त्री, बीभत्सयिता-त्री, बीभत्सिषिता-त्री, बाधयिता-त्री ;

— बीभत्सयन्-न्ती, बीभत्सयिष्यन्-न्ती-ती ;
 बीभत्समानः, बीभत्सयमानः, बीभत्सिषमाणः ;
 बीभत्सिष्यमाणः, बीभत्सयिष्यमाणः, बीभत्सिषिष्यमाणः ;

^६बीभत्सितम्-तः-तवान्, बीभत्सितः, बीभत्सिषितः-तवान् ;
 बीभत्सुः, ^७बीभत्सनः, बीभत्सयिषुः, बीभत्सिषुः ;
 बीभत्सितव्यम्, बीभत्सयितव्यम्, बीभत्सिषितव्यम् ;

- बाहुलकादरन्प्रत्ययः । ‘षिद्वौरादिभ्यश्च’ (४-१-४१) इति गौरादिपाठात् स्त्रियां ङीष् ।
  - ‘मान्बधदानशान्भ्यो दीर्घश्चाभ्यासस्य’ (३-१-६) इत्यत्र ‘बधेवैरूप्ये’ इति वचनात् वैरूप्यार्थे स्वार्थे नित्यसनि, अभ्यासस्य इत्वे दीर्घे च, ‘एकाचो बधो भष्—’ (८-२-३७) इति भग्भावेन भकारे, धकारस्य चत्वे च रूपम् । एवं सर्वत्र प्रक्रिया ज्ञेया ।
  - स्वार्थसञ्ज्ञन्तात् ण्यन्ते ण्वुलि, ‘णेरनिटि’ (६-४-५१) इति णिलोपे रूपमेवम् ।
  - स्वार्थसञ्ज्ञन्तादिच्छासनि रूपमेवम् । असरूपप्रत्ययत्वात् इच्छासञ्ज्ञन्तस्यापि प्रयोग इष्टः । तदुक्तं भाष्ये (३-१-७) ‘सरूः प्रत्ययो नेष्टः सञ्ज्ञन्तान् समिष्यते ॥’ इति ।
  - ‘अवयवे कृतं लिङ्गं समुदायस्य विशेषकं भवति ।’ (भाष्यम्. ३-१-७) इति वचनात् बध इत्यत्रोक्तस्यानुदात्तेत्वस्य स्वार्थसन्नोऽभावे अर्थान्तरे बन्धनादिरूपे चुरादि-त्वमिति, तत्पक्षे ण्यन्तात् क्रमेण रूपाणि यथायथमूह्यानि ।
  - ‘अनुदात्तेतश्च हलादेः’ (३-२-१४९) इति ताच्छीलिको युच् ।
- A ‘पलान्यखाद्यानि खदन् बदद्गुः गदजवाच्यानि रदन् सतां मनः ॥’ धा. का. १.८.
 B ‘स खत्वबीभत्सितवृत्तिरर्चा तवारमेतापि कृपां लमेत ॥’ धा. का. २. ३८.